

Anàlisi Jordi Bordes

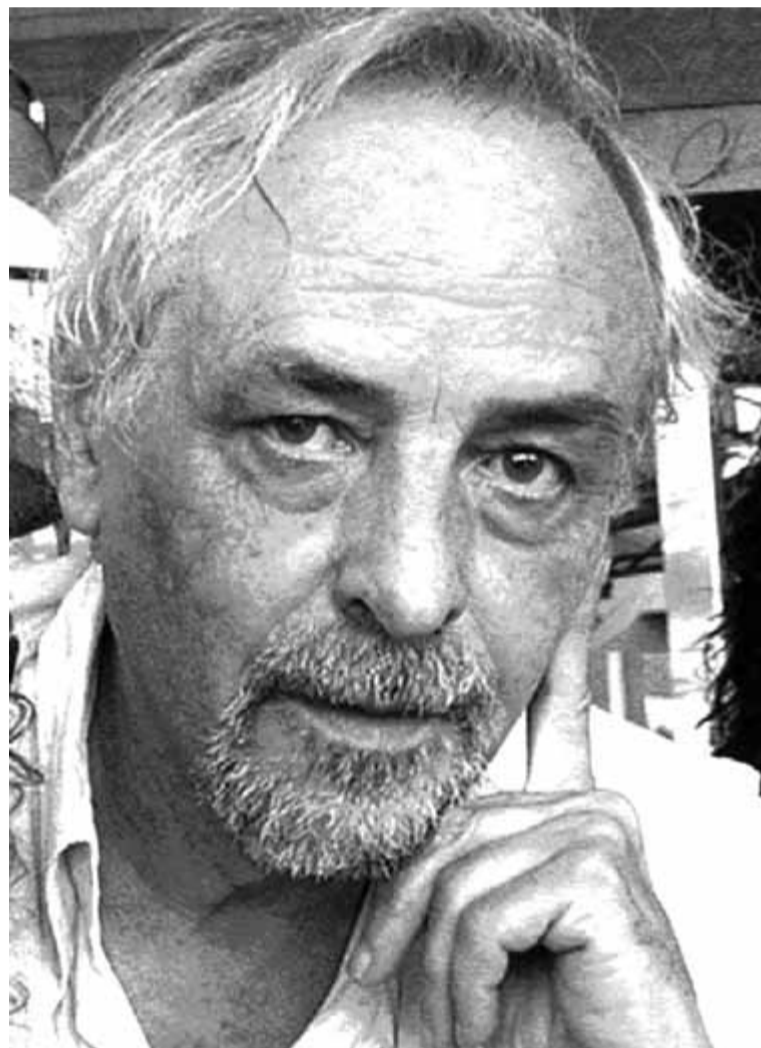
L'ÀU FÈNIX

Retrobada de ciència i teatre

L'Institut del Teatre recupera la revista 'Estudis escènics', creada el 1957 i que es va tancar per primer cop el 1990

En aquest segle XXI, que els coneixements es fan valdre pel seu pes en ciència, la pedagogia de l'Institut del Teatre cau en un sac foradat. Si no es genera reflexió i es fa pública en un aparador solvent com pot ser una revista científica més que divulgativa, la matèria amb què es treballa és poc més que un romàntic exercici d'artesia. Els actors i els ballarins, doncs, eren tinguts en vàlua personal per les seves interpretacions. Però els aplaudiments de les platees no servien per guanyar pes al davant de les ciències. Per això, té sentit recuperar la revista *Estudis Escènics*.

La quarta etapa d'*Estudis Escènics* ha arribat per trencar aquesta tendència oblidadissa, tan intrínseca amb el quefer teatral. Des de sempre hi ha hagut persones interessades a generar matèria grisa arran de les arts de l'espectacle però, sense un altaveu que ho certifiqui, no és gaire més que un assaig dalt d'un calaix. Jaume Melendres, llavors cap de serveis culturals de l'Institut del Teatre, es va obsessionar a rescatar una eina contrastada i de trajectòria com aquesta capçalera. Va ser així com Joan Casas va reprendre la direcció de la revista el 2007. La

Jaume Melendres, impulsor de recuperar l'edició d'"Estudis Escènics" i el director de la revista, Àlex Broch EL TEMPS / ORIOL DURAN

va dotar d'una estructura àgil i uniformitzadora, tot anunciant la seva voluntat de promocionar la dansa, incorporant tots els treballs relatius a aquesta matèria en un quadern monogràfic perquè, amb el temps, guanyés prou autonomia fins a esdevenir una revista nova d'assaig de l'escena adreçada al moviment. Casas va cedir la direcció a Àlex Broch, l'hivern del 2009. Ara fa molt poc que s'ha editat el segon monogràfic, que fa un ampli estudi de pensadors i activistes escènics de la casa. Si el desembre de 1988 es va voler retre homenatge a Xavier Fàbregas (1931-1985), ara l'equip de Broch fa un ampli retrat de Jaume Melendres (1941-2009). Broch ja ha avançat el tema del proper número, el 38, que sortirà aquest 2011: s'aprofitarà per

fer una mirada a la primera dècada teatral del segle XXI.

Estudis Escènics té un tiratge d'un miler d'exemplars i una periodicitat semestral. En la primera etapa de la revis-

Avui tothom veu com un encert la **tossuderia de Melendres**

ta, 1957-1969, impulsada pel llavors director de l'Institut del Teatre, Guillem Díaz-Plaja, la temàtica se centrava en autos sacramentals i un teatre en què s'obviava el teatre català. Del 1972-1976, Xavier Fàbregas impulsa una renovació a la capçalera que manté el nom en castellà però incorpora el català i pren atenció ja al que passa a les cartelleres i a autors com ara Joan Puig i Ferrer, Ramon Vinyes, Josep Maria de Sagarra i Miquel Llor. 1983-1990 és la darrera etapa. Aquest cop, ja escrita íntegrament en català (tot i que amb resums en castellà, francès i anglès), publica una bibliografia teatral catalana, a part d'altres temes, com un estudi sobre els nous llenguatges i la *performance*.

Ningú sap (o vol recordar,

perquè la desmemòria allibera responsabilitats) quan, com i per què es va deixar morir *Estudis Escènics*. *Quaderns de l'Institut del Teatre*, el 1990. Avui tothom entén que la tossuderia de Melendres és un encert. Més ara, quan l'Institut del Teatre s'integra al pla de Bolonya com a estudis superiors i els treballs de postgraus significaran una font de coneixement, de ciència, que normalitzarà els estudis superiors d'art dramàtic i de dansa com a un coneixement que va més enllà de saber dir un text a l'escena (una feina, ja en si mateixa, meritòria). El teatre troba noves connexions amb la societat. Ja sigui a través dels cercles universitaris o des del carrer, en accions que permeten noves relacions integradores. *